

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 23. februar 2022
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Signe Hovmøller Elle-
mose
Sagsnr.: 2021-3050-0026
Dok.: 2323704

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

**Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning
om elektronisk udveksling af data med henblik
på politisamarbejde (Prüm II), om ændring af Rådets afgørelse
2008/615/RIA og 2008/616/RIA og Europa-Parlamentets og Rådets
forordning (EU) 2018/1726, 2019/817 og 2019/81**

Nyt notat.

KOM(2021) 784 final

1. Resumé

Kommissionen har den 8. december 2021 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om elektronisk udveksling af data med henblik på politisamarbejde (Prüm II). Forslaget er omfattet af retsforbeholdet. Forslaget har til formål at forbedre, strømline og lette udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder med henblik på at bidrage til EU's indre sikkerhed. Fra dansk side er man umiddelbart positivt indstillet over for forslagets materielle dele, som må forventes at styrke det europæiske politisamarbejde. Hvis forslaget vedtages i sin nuværende form, står Danmark over for at skulle forlade Prüm-samarbejdet, som Danmark ellers deltager i i dag. Regeringen undersøger derfor aktivt mulighederne for at finde en løsning, hvor Danmarks fremtidige deltagelse i Prüm-samarbejdet sikres.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

2. Baggrund

Ved KOM(2020) 605 af 24. juli 2020 fremlagde Kommissionen sin strategi for EU's sikkerhedsunion. Et af initiativerne heri er en EU-kodeks for politisamarbejde og koordinering af politiet i krisesituationer, som også er et element i Kommissionens Schengenstrategi (KOM(2021) 277 af 2. juni 2021).

På den baggrund fremsatte Kommissionen den 8. december 2021 tre forslag, der tilsammen udgør en fælles kodeks for politisamarbejde. Udover nærværende forslag til en forordning om automatiseret dataudveksling med henblik på politisamarbejde (Prüm II) fremsatte Kommissionen således også forslag til rådshenstilling om operationelt politisamarbejde og forslag til et direktiv om udveksling af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhavende myndigheder.

Forslaget til forordning er oversendt til Rådet den 26. januar 2022 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 16(2), 87(2)(a) og 88(2) og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Ifølge artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, bindende for Danmark, ligesom de ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbehold").

Danmark tager derfor ikke del i vedtagelsen af forordningen, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.

Det bemærkes, at Danmark i dag deltager i Prüm-samarbejdet på mellemstatsligt grundlag, da de rammeafgørelser, der ligger til grund for samarbejdet, ikke er omfattet af det danske retsforbehold.

Prüm-samarbejdet kan overordnet inddeles i to søjler: En søjle om informationsudveksling og en søjle om operativt politisamarbejde. Søjlen om informationsudveksling omhandler adgangen for medlemsstaternes retshåndhavende myndigheder til at foretage automatiske søgninger i andre medlemsstaters registre over DNA- og fingeraftryksoplysninger via en hit/no-hit-fremgangsmåde samt direkte i andre landes motorkøretøjsregistre.

Prümafgørelserne indebærer i relation til DNA-oplysninger og fingeraftryk, at der gives hver medlemsstat en begrænset adgang til de andre medlemsstaters dna- og fingeraftryksregistre med henblik på at få oplyst, om en dna-profil eller et fingeraftryk er kendt i en anden medlemsstat (et såkaldt "hit"). Hvis den søgende medlemsstat vil have yderligere oplysninger, må der fremsættes anmodning til den pågældende medlemsstat efter reglerne om retshjælp m.v.

I forhold til oplysninger i køretøjsregistre medfører Prümafgørelserne, at medlemsstaterne ligesom det er tilfælde for DNA- og fingeraftryksoplysninger kan søge direkte ned i andre medlemsstaters køretøjsregistre. For så vidt angår køretøjsregistre er der dog *ikke* kun tale om hit/no-hit-fremgangsmåde, idet medlemsstaterne i visse tilfælde tillige har direkte adgang til visse oplysninger vedrørende ejere og køretøjer.

Søjlen om operativt politisamarbejde angår bl.a. bistand i visse beredskabs-situationer og findes i artikel 17-23 i rådsafgørelse 2008/615/RIA. Disse og en række andre bestemmelser i rådsafgørelserne berøres ikke af forslaget og ændres således ikke som følge af forslaget. Danmark vil derfor også fremover kunne deltage i denne del af Prüm-samarbejdet.

3. Formål og indhold

Forslaget har overordnet til formål at forbedre, strømline og lette udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder med henblik på forebyggelse, afsløring og efterforskning af strafbare handlinger og terrorhandling mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder samt Europol.

Mere specifikt har forslaget til formål at i) tilvejebringe en bedre og mere effektiv it-løsning til automatisk udveksling af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder, ii) sikre at mere relevant data er tilgængelig for medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder i form af en udvidelse af de datakategorier, der kan søges i, iii) integrere Europol i Prüm-rammen og sikre adgang til relevante data fra Europols databaser i den forbindelse og iv) give medlemsstaterne hurtig og effektiv adgang til de bagvedliggende centrale oplysninger i tilfælde af at en søgning medfører et match.

Central router

Med forslaget lægges der op til at etablere en central router til brug for søgning i biometriske data, som skal fungere som forbindelsespunkt mellem medlemsstaterne. Det vil indebære, at de nationale databaser i hver medlemsstat forbindes til den centrale router i stedet for at oprette forbindelse til hinanden. Routeren erstatter således Prüm-samarbejdets nuværende it-struktur, der er baseret på bilaterale forbindelser mellem medlemsstaternes nationale databaser. Der lægges op til at lade EU's Agentur for den Operationelle forvaltning af Store IT-systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA) stå for udvikling og drift af den centrale router.

Det bemærkes, at den centrale router ikke indebærer, at data lagres centralt. Således vil data ifølge forslaget som hidtil blive indsamlet og lagret nationalt.

Derudover foreslås det også at oprette et egentligt europæisk politiregisterindekssystem (EPRIS) som konsekvens af, at politiregistret foreslås tilføjet som datakategori, jf. nedenfor.

Udvidelse af datakategorier

Med forslaget lægges der op til at tilføje to yderligere datakategorier i form af ansigtsbilleder og politiregistret til Prüm-samarbejdet, udover de oplysninger der hidtil har været omfattet af samarbejdet, dvs. DNA-oplysninger, fingeraftryksoplysninger og oplysninger i køretøjsregistre.

Det bemærkes, at der lægges op til at gøre deltagelse i udvekslingen af politiregistret frivillig.

Med hensyn til ansigtsbilleder bemærkes det, at medlemsstaterne ifølge forslaget ikke må stille data til rådighed, som gør det muligt direkte at identificere en fysisk person. Derudover bemærkes det, at Kommissionen i sin konsekvensanalyse af forslaget har understreget, at den foreslåede tilføjelse af ansigtsbilleder til Prüm-samarbejdet ikke forudsætter nogen form for kunstig intelligens, ligesom forslaget heller ikke indebærer profilering.

Forslaget indebærer ikke en forpligtelse for medlemsstaterne til at lagre nye datakategorier, men alene en mulighed for at søge i hinandens eksisterende databaser.

Europol

Der lægges op til at tilføje Europol til Prüm-samarbejdet, dels ved at give medlemsstaterne mulighed for at søge i biometriske data fra tredjelande, som er i Europolis besiddelse, dels ved at give Europol mulighed for at søge i medlemsstaternes registre. Dette vil ifølge Kommissionen både styrke Europol, men også tilføje vigtige oplysninger om mistænkte og dømte terrorister og kriminelle fra flere tredjelande til gavn for medlemsstaterne.

Opfølgende udveksling af oplysninger efter et hit

Det foreslås videre at indføre en ny, opfølgende proces i tilfælde af, at en søgning resulterer i et match. Det foreslås således, at den anmodede medlemsstat senest 24 timer efter, at et match er bekræftet, sender en række oplysninger, herunder om navn, fødselsdato og nationalitet, til den anmodende medlemsstat. Det fremgår videre af forslaget, at enhver udveksling af oplysninger herudover bør reguleres af Kommissionens forslag til et direktiv om udveksling af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder.

Det bemærkes, at de nuværende regler i Prüm-samarbejdet ikke indeholder regler for udveksling af oplysninger efter et match. Udveksling af oplysninger efter et match sker i dag via de sædvanlige procedurer om gensidig retshjælp.

Søgeformål

Endelig foreslås det at tilføje et nyt søgeformål til Prüm-samarbejdet. Der lægges således op til at give medlemsstaterne mulighed for at søge efter forsvundne personer og uidentificerede menneskelige rester. Derudover videreføres de hidtidige formål bag søgninger i Prüm-samarbejdet, nemlig at forebygge, afsløre og efterforske strafbare handlinger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i forhold til nærhedsprincippet anført, at der er behov for en fælles EU-indsats for at imødegå begrænsningerne i det nuværende Prüm-samarbejde.

Kommissionen anfører videre, at forbedringen af informationsudveksling mellem politi- og retshåndhævende myndigheder i EU ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne isoleret set på grund af kriminalitetsbekæmpelsens og sikkerhedsspørgsmålenes grænseoverskridende karakter. Medlemsstaterne er derfor gensidigt afhængige i den henseende.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering af, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Prüm-samarbejdet er i dag reguleret i to rådsafgørelser 2008/615/RIA om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet og 2008/616/RIA om gennemførelse af afgørelse 2008/615/RIA om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet. Samarbejdet kan overordnet inddeles i to søjler. En søjle om informationsudveksling og en søjle om operativt politisamarbejde.

Rådsafgørelserne er gennemført i dansk ret ved lov nr. 479 af 17. juni 2008 om ændring af lov om Det Centrale Dna-profil-register, retsplejeloven, lov om registrering af køretøjer og lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet (Gennemførelse af Prümafgørelsen om udveksling af oplysninger om dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer m.v.).

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

De lovgivningsmæssige konsekvenser vil skulle afklares nærmere. Såfremt Danmark må forlade Prüm-samarbejdet vedrørende informationsudveksling, er der som udgangspunkt ikke længere behov for hjemmel til, at retshåndhævende myndigheder i andre medlemsstater må foretage elektronisk søgning i de danske registre over henholdsvis DNA-oplysninger, fingeraftryksoplysninger og oplysninger fra Køretøjsregistret ifølge henholdsvis lov om Det Centrale DNA-profil-register, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer.

Statsfinansielle konsekvenser:

Forslaget er omfattet af retsforbeholdet, og det er derfor ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

En vedtagelse af forslaget vil få indvirkning på eu-LISA's og Europols budget og personalebehov, hvortil det bemærkes, at Danmark finansierer ca. 2 pct.

For eu-LISA anslås det, at der vil være behov for et yderligere budget på ca. 16 mio. EUR og ca. 10 yderligere stillinger i den samlede FFR-periode for at sikre, at eu-LISA har de nødvendige ressourcer til at håndhæve de opgaver, der er tildelt agenturet i dette forslag til forordning. Det budget, der er afsat til eu-LISA, vil blive modregnet i instrumentet for grænseforvaltning og visa (IGFV).

For Europols vedkommende anslås det, at der vil være behov for et yderligere budget på ca. 7 mio. EUR og ca. 5 yderligere stillinger i den samlede FFR-periode for at sikre, at Europol har de nødvendige ressourcer til at håndhæve de opgaver, der er tildelt agenturet i dette forslag til forordning. Det budget, der er afsat til Europol, vil blive modregnet i Fonden for Intern Sikkerhed (ISF).

Danmark har en samarbejdsaftale med Europol, som indebærer, at Danmark bidrager til Europols indtægter med et årligt beløb, der beregnes i henhold til Danmarks bruttonationalindkomst (BNI) som en procentdel af de deltagende landes, herunder Danmarks, BNI. Danmark modtager imidlertid refusion for de forbeholdsråmte dele heraf baseret på den danske BNI-andel, der vurderes at kunne finansiere Danmarks direkte betaling for deltagelse i Europol-samarbejdet, jf. Europol-aftalens artikel 22.

Såfremt Danmark kan deltage i det fremtidige Prüm-samarbejde, jf. pkt. 10 nedenfor, vil yderligere statsfinansielle konsekvenser skulle vurderes særskilt, herunder behovet for tilpasninger og udvikling af it samt behovet for yderligere personaleressourcer i bl.a. politiet. Dette vil forventeligt medføre væsentlige yderligere merudgifter.

Det bemærkes, at det fremgår af budgetvejledningen, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter skal afholdes inden for de berørte myndigheders eksisterende bevillingsramme.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke umiddelbart at have andre konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Forslaget og grund- og nærhedsnotatet har været sendt i høring hos Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Amnesty International bemærker, at forslaget giver anledning til generelle såvel som konkrete menneskeretlige bekymringer. Amnesty International stiller sig således grundlæggende kritisk over for forslaget om at tilføje ansigtsbilleder og politiregistre som nye datakategorier til Prüm-samarbejdet. Amnesty International advarer også mod forslagets opfølgende procedure samt Europols nye rolle i Prüm-samarbejdet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

10. Regeringens (foreløbige) generelle holdning

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for forslagets materielle elementer, som må forventes at styrke det grænseoverskridende politisamarbejde, navnlig ved at smidiggøre udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaternes politimyndigheder.

Hvis forslaget vedtages i sin nuværende form, står Danmark over for at skulle forlade Prüm-samarbejdet, fordi forslaget er omfattet af retsforbeholdet. Det er Justitsministeriets vurdering, at en situation, hvor Danmark må forlade Prüm-samarbejdet om dataudveksling, vil stille dansk politi dårligere end i dag i samarbejdet med de øvrige EU-lande. Regeringen undersøger derfor aktivt mulighederne for at finde en løsning, hvor Danmarks fremtidige deltagelse i Prüm-samarbejdet sikres, herunder om forslaget helt eller delvist vil kunne udgøre en videreudvikling af Schengenreglerne med den virkning, at Danmark efter forslagets vedtagelse vil kunne tilslutte sig forslaget i medfør af den såkaldte Schengenmekanisme.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.